

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ГУМАНІТАРНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
(Ніколаєва М. І.)
_____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іноземна мова

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 032 “Історія та археологія”

Факультет історії та філософії

2021 – 2022

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни
«Іноземна мова».

Розробник: Присяжнюк О.Я., к.філол.н., доцент, доцент кафедри іноземних мов
гуманітарних факультетів.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов гуманітарних
факультетів.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри _____

(Бігунова Н.О.)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-
германської філології.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Голова НМК _____

(Телецька Т.В.)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		<i>денна форма навчання</i>		<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 5 / 5 годин – 150 / 150 залікових модулів – 1 / 1 змістових модулів – 2 / 2	Галузь знань: <u>03 Гуманітарні науки</u> Спеціальність: <u>032 “Історія та археологія”</u> Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u>	Обов’язкова		
		<i>Рік підготовки:</i>		
		1-й		1-й
		<i>Семестр</i>		
		1-й	2-й	2-й
		<i>Лекції</i>		
		-		
		<i>Практичні</i>		
		40 г.	60 г.	20 г.
		<i>Лабораторні</i>		
		-		
		<i>Самостійна робота</i>		
		20 г.	30 г.	130 г.
Форма підсумкового контролю: 2 семестр – іспит				

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу “Іноземна мова” є формування у здобувачів комунікативної компетентності, необхідної для спілкування у знайомих / типових ситуаціях, які зустрічаються в академічному та загально-професійному контекстах.

Завдання:

- формувати у здобувачів вищої освіти загальні та спеціальні компетенції, сприяти формуванню відповідальності до власної освіти та навчання, а також до критичного осмислення результатів;
- сприяти розвитку особистої мотивації здобувачів вищої освіти, автономності у навчанні; зміцнювати впевненість здобувачів як користувачів мови;
- сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вміння ефективно спілкуватися з іноземцями;
- вивчати усне живе мовлення з огляду на його функціональні та ситуативні мовленнєві риси, вивчати функціонально-прагматичні риси та структуру письмових текстів різної спрямованості;
- надавати здобувачам вищої освіти численні можливості для комунікативної мовленнєвої персоналізованої практики; формувати у здобувачів комунікативні мовленнєві компетенції для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному, професійному та побутовому середовищі.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність

ЗК 14. Здатність формувати, зберігати та примножувати гуманістичні цінності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

Програмні результати навчання (ПРН). У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі

ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.

ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки

ПРН 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: особливості професійної термінології; основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел; наукові терміни, прийнятими у фаховому середовищі;

вміти:

- обговорювати питання, пов'язані зі спеціалізацією для досягнення порозуміння;
- готувати публічні виступи з низки професійних питань із застосуванням відповідних засобів вербальної та невербальної комунікації;
- знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію з питань, пов'язаних з професійною діяльністю, що міститься в англомовних матеріалах (як

у надрукованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами;

- аналізувати інформацію з англomовних джерел для отримання даних, необхідних для виконання професійних завдань.

3. Зміст навчальної дисципліни

1 семестр.

Змістовий модуль 1. Лексичні особливості спілкування англійською мовою у середовищі фахівців з історії.

Тема 1. Антропогенез. Ранні та пізні стадії антропогенезу. Становлення та еволюція роду Homo (Anthropogenesis. Early and late stages of anthropogenesis. Formation and evolution of Homo).

Тема 2. Англomовна термінологія в рамках теми про розвиток первісного суспільства та становлення цивілізації (English terminology within the topic “Development of primitive society and the formation of civilization”).

Тема 3. Англomовна термінологія в рамках теми “Стародавній Єгипет” (English terminology within the topic “Ancient Egypt”).

Тема 4. Держави Месопотамії (The States of Mesopotamia).

Тема 5. Держави Малої Азії та Східного Середземномор'я (The states of Asia Minor and the Eastern Mediterranean).

Тема 6. Англomовна термінологія в рамках теми “Стародавня Індія” (English terminology within the framework of the topic “Ancient India”).

Тема 7. Стародавній Китай (Ancient China).

Змістовий модуль 2. Граматичний аспект англійської мови.

Тема 8. Видо-часові форми дієслів теперішнього часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми теперішнього часу. Наказовий спосіб.

Тема 9. Видо-часові форми дієслів минулого часу (наративні форми), особливості вживання. Проста та подовжена форми минулого часу. Конструкції *used to*, *would + be* як засоби вираження колишніх звичок та вподобань.

Тема 10. Видо-часові форми дієслів майбутнього часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми майбутнього часу.

2 семестр.

Змістовий модуль 1. Лексичні особливості спілкування англійською мовою у середовищі фахівців з історії.

Тема 11. Англomовна термінологія теми “Антична (елладська) епоха Стародавньої Греції”. Стародавня Спарта та Аттика (English terminology on the topic “Ancient (Helladic) era of Ancient Greece”. Ancient Sparta and Attica).

Тема 12. Англomовна термінологія в рамках теми “Александр Македонський. Епоха Еллінізму” (English terminology within the topic “Alexander of Macedon. The Age of Hellenism”).

Тема 13. Культура Стародавньої Греції (Culture of Ancient Greece).

Тема 14. Англomовна термінологія в рамках теми “Становлення Римської держави. Боротьба Риму з Карфагеном за панування в Західному

Середземномор'ї". Пунічні війни (English terminology within the topic "Establishment of the Roman state. The struggle of Rome with Carthage for supremacy in the Western Mediterranean". Punic Wars).

Тема 15. Римська держава у II–I ст. до н.е. (The Roman state in the II-I cc. BC).

Тема 16. Англomовна термінологія в рамках теми "Політична криза та падіння Римської республіки" (English terminology within the topic "Political crisis and the fall of the Roman Republic").

Тема 17. Англomовна термінологія в рамках теми "Піднесення та падіння Римської імперії" (English terminology within the topic "Rise and Fall of the Roman Empire").

Тема 18. Культура та побут Стародавнього Риму. Раннє християнство (Culture and life of the Ancient Rome. Early Christianity).

Змістовий модуль 2. Граматичний аспект англійської мови:

Тема 19. Перфектні часи: форми та функції. Прийменники та прийменниково-іменні словосполучення, які конкретизують час дії. Активний та пасивний стани: форми та функції. Схема речення у пасивному стані. Форми часу та виду в пасивному стані.

Тема 20. Безособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприслівник.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	денна форма			заочна форма		
	Кількість годин					
	усьо го	пр	ср	усьо го	пр	ср
1 семестр. Змістовий модуль 1. Лексичні особливості спілкування англійською мовою у середовищі фахівців з історії						
Тема 1. Антропогенез. Ранні та пізні стадії антропогенезу (Anthropogenesis. The early and late stages of anthropogenesis).	6	4	2	-	-	-
Тема 2. Англomовна термінологія в рамках теми про розвиток первісного суспільства та становлення цивілізації (English terminology within the topic "Development of primitive society and the formation of civilization").	6	4	2	-	-	-
Тема 3. Англomовна термінологія в рамках теми "Стародавній Єгипет" (English terminology within the topic "Ancient Egypt").	6	4	2	-	-	-
Тема 4. Держави Месопотамії (The States of Mesopotamia").	6	4	2	-	-	-
Тема 5. Держави Малої Азії та Східного Середземномор'я (Description of the states of Asia Minor and the Eastern Mediterranean).	6	4	2	-	-	-

Тема 6. Англомовна термінологія в рамках теми “Стародавня Індія” (English terminology within the framework of the topic “Ancient India”).	6	4	2	-	-	-
Тема 7. Стародавній Китай (Ancient China).	6	4	2	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	42	28	14	-	-	-
Змістовий модуль 2. Граматичний аспект англійської мови						
Тема 8. Видо-часові форми дієслів теперішнього часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми теперішнього часу. Наказовий спосіб.	6	4	2	-	-	-
Тема 9. Видо-часові форми дієслів минулого часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми минулого часу. Конструкції <i>used to</i> , <i>would + be</i> як засоби вираження колишніх звичок та вподобань.	6	4	2	-	-	-
Тема 10. Видо-часові форми дієслів майбутнього часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми майбутнього часу.	6	4	2	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	18	12	6	-	-	-
Разом за 1 семестр	60	40	20	-	-	-
2 семестр. Змістовий модуль 1. Лексичні особливості спілкування англійською мовою у середовищі фахівців з історії						
Тема 11. Англомовна термінологія теми “Антична (елладська) епоха Стародавньої Греції” (English terminology on the topic “Ancient (Helladic) era of Ancient Greece”).	9	6	3	15	2	13
Тема 12. Англомовна термінологія в рамках теми “Александр Македонський. Епоха Еллінізму” (English terminology within the topic “Alexander of Macedon. The Age of Hellenism”).	9	6	3	15	2	13
Тема 13. Культура Стародавньої Греції (Culture of Ancient Greece).	9	6	3	15	2	13
Тема 14. Англомовна термінологія в рамках теми “Становлення Римської держави” (English terminology within the topic “Establishment of the Roman state”).	9	6	3	15	2	13
Тема 15. Римська держава у II–I ст. до н.е. (The Roman state in the II-I centuries BC)	9	6	3	15	2	13
Тема 16. Англомовна термінологія в рамках теми “Політична криза та падіння Римської республіки” (English terminology within the topic “Political crisis and the fall of the Roman Republic”).	9	6	3	15	2	13
Тема 17. Англомовна термінологія в рамках теми “Піднесення та падіння Римської імперії” (English terminology within the topic “Rise and Fall of the Roman Empire”).	9	6	3	15	2	13

Тема 18. Культура та побут Стародавнього Риму. Раннє християнство (Culture and life of the Ancient Rome. Early Christianity).	9	6	3	15	2	13
Разом за змістовим модулем 1	72	48	24	120	16	104
Змістовий модуль 2. Граматичний аспект англійської мови.						
Тема 19. Перфектні часи: форми та функції. Прийменники та прийменниково-іменні словосполучення, які конкретизують час дії. Активний та пасивний стани: форми та функції. Схема речення у пасивному стані. Форми часу та виду в пасивному стані.	9	6	3	15	2	13
Тема 20. Безособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприслівник.	9	6	3	15	2	13
Разом за змістовим модулем 2	18	12	6	30	4	26
Разом за 2 семестр	90	60	30	80	20	130
РАЗОМ за навчальний рік	150	100	50	150	20	130

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1 семестр			
1	Тема 1. Anthropogenesis. The early and late stages of anthropogenesis. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> The concept of anthropogenesis. Hominoids: classification and early species. The first representatives of Homo. The problem of determining the time and place of origin of Homo sapiens.	4	-
2	Тема 2. Development of primitive society and the formation of civilization. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> The stages of development of primitive society in English. Neolithic revolution. The reasons for the emergence of agriculture and cattle breeding. Emergence of economic exchange and trade. Formation of the first cities – centers of early civilizations (“urban revolution”). The emergence of writing and civilization.	4	-
3	Тема 3. Ancient Egypt. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> Periodization of the history of Ancient Egypt. Dynasties of Egyptian pharaohs. Geographical isolation of Ancient Egypt and its impact on socio-economic development and cultural and religious life of	4	-

	the local population. Features of the development of ancient Egyptian culture: education, science, art, architecture.		
4	Тема 4. The States of Mesopotamia. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> The problem of chronology and periodization of ancient Mesopotamian history. Ancient Assyrian state. Political activity of the 6 th king of the 1 st Babylonian dynasty, Hammurabi. Military campaigns of Hammurabi. Formation of the Old Babylonian kingdom. Conflicts between Babylon and Assyria.	4	-
5	Тема 5. The states of Asia Minor and the Eastern Mediterranean. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> Classification of the sources from the history of Asia Minor (Anatolia). Deciphering of the Hittite's script. Formation of the Hittite kingdom. Anatolia after the fall of the Hittite kingdom. The first state formations in the Eastern Mediterranean.	4	-
6	Тема 6. Ancient India. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> The main groups of sources of ancient India: ancient Indian written monuments, foreigners' reports about India, monuments of material culture. Four periods of the history of ancient India. Indian campaigns of Alexander the Great in the IV th century B.C. and their influence on the development of the local economy and culture.	4	-
7	Тема 7. Ancient China. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> Source base of ancient China. The problem of the chronology of ancient Chinese history. Periodization of the history of ancient China according to the dynastic method. The development of ancient Chinese culture: science, art, philosophy. Religion of ancient China.	4	-
8	Тема 8. Видо-часові форми дієслів теперішнього часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми теперішнього часу. <i>Вживання теперішнього часу та подовженої форми теперішнього часу під час висвітлення інформації, опису історичних процесів та змін.</i>	4	-
9	Тема 9. Видо-часові форми дієслів минулого часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми минулого часу. <i>Вживання простої та подовженої форм минулого часу під час опису Держав Месопотамії англійською мовою.</i>	4	-
10	Тема 10. Видо-часові форми дієслів майбутнього часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми майбутнього часу. <i>Вживання форм майбутнього часу у прогнозуванні перебігу дій. Вживання форм майбутнього часу під час дискусії про майбутнє працевлаштування.</i>	4	-

II семестр			
11	<p>Тема 11. Ancient (Helladic) era of Ancient Greece. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> Periodization of ancient Greek history. Cretan culture in the III-II millennia B.C. Mycenaean culture. “Iliad” and “Odyssey” as a historic source. Social struggle. Aristocracy and demos. The emergence of the Spartan state and its earliest history. Greco-Persian Wars. The uprising of the Asia Minor Greeks. Struggle between the Persians and the Greeks. The first campaign of the Persians. Marathon battle. Xerxes’ campaign.</p>	6	2
12	<p>Тема 12. Alexander of Macedon. The Age of Hellenism. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> The socio-economic and political system of Macedonia in the Vth – early IVth century B.C. Reforms of Philip II. Macedonia’s struggle for the annexation of the Thracian lands. The reasons for Alexander’s eastern campaign. Opposition against Alexander. Trip to India. The mysterious death of Alexander. The historical significance of the campaigns of Alexander the Great. The decline of Macedonia.</p>	6	2
13	<p>Тема 13. Culture of Ancient Greece. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> The main periods of the culture of Ancient Greece. Pantheon of the Olympic gods. Formation of models of political systems in ancient Greece: monarchy, tyranny, democracy, oligarchy, ochlocracy, etc. The role of the Olympic Games in the life of the ancient Greek society. The birth and development of ancient Greek philosophy: Pythagoras, Socrates, Plato, Aristotle. Development of medicine. Hippocrates.</p>	6	2
14	<p>Тема 14. Establishment of the Roman state. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> Periodization of the Roman history. The Etruscans. Etruscan culture and its influence on Italian tribes. Archaeological data of the origin of Rome. The oldest history of Rome. Wars with the Etruscans. Struggle with the Gauls/Celts. Capture of Rome by the Gauls. Wars with the Samnites. The emergence and development of Carthage. Consequences of the Punic wars.</p>	6	2
15	<p>Тема 15. The Roman state in the II-I centuries BC. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> The influence of the Roman conquests on the processes of social and economic development in Italy. Crafts. The aggravation of class and social struggle in the Roman society in the late 5th century B.C. The first slave uprisings. Reforms of Tiberius Gracchus. Rome’s aggressive foreign policy in Africa. Anti-Roman movement in Asia Minor and Greece. Military actions of the Roman army against Mithridates</p>	6	2

16	Тема 16. Political crisis and the fall of the Roman Republic. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> Aggravation of social struggle after the death of Sulla. Slave uprising in Italy led by Spartacus. The defeat of the rebels, the brutal massacre of the Roman military commanders. The First Triumvirate. Caesar's agrarian reforms. Caesar's conquest of Gaul. Civil war between Caesar and Pompey. Dictatorship of Caesar. The Second Triumvirate. Rome's annexation of Egypt. Death of Antony and Cleopatra. Economic and social consequences of the civil war.	6	2
17	Тема 17. The Rise and Fall of the Roman Empire. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> Uprising in the provinces of Britain, Gaul, Spain and Judea. Emperor Constantine. The transformation of Christianity into the dominant religion. Foundation of Constantinople. Great resettlement of peoples and the role of the Goths and Huns in it. Migration of the Visigoths to the Balkan Peninsula. The division of the Roman Empire into Western and Eastern. The attack on the Western Roman Empire by Germanic and other tribes. Onslaught of Attila's Huns. The sacking of Rome by the Vandals. Fall of the Western Roman Empire.	6	2
18	Тема 18. Culture and life of the Ancient Rome. Early Christianity. <i>Обмін інформацією та обговорення професійних питань за темами:</i> The origins of ancient Roman culture. The influence of the Etruscans on its formation. The oldest religious cults. Hierarchy of ancient Roman gods. The education system. Development of scientific knowledge: rhetoric, trigonometry, astronomy. Medical knowledge, technical inventions. Ancient Roman architecture (Pantheon, the Roman Forum, Colosseum, aqueducts). Roman sculpture (sculptural portrait, decorative monumentalism).	6	2
19	Тема 19. Перфектні часи: форми та функції. Вживання пасивного стану при опису соціально-економічного та політичного розвитку країн стародавньої Греції та Риму. Безособове викладення інформації при опису Македонії.	6	2
20	Тема 20. Безособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприслівник при опису політичного розвитку Італії в останній третині XIX – на початку XX ст.	6	2
	РАЗОМ	100	20

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин	
		ден на	заоч на
I семестр			
1	Тема 1. Anthropogenesis. The early and late stages of anthropogenesis. Formation and evolution of Homo. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента): “Unique biological features of a person”; “The problem of defining the boundaries between a man and an animal”. Есе на тему: “Hypotheses of the origin of contemporary man”.</i>	2	-
2	Тема 2. Primitive society and the formation of civilization. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “Consequences of the Neolithic revolution”, “Prerequisites of the formation of nomadism”.</i>	2	-
3	Тема 3. Ancient Egypt. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “Geographical isolation of Ancient Egypt and its impact on socio-economic development and cultural and religious life of the local population”. “Centralization of Egypt during the era of the Old Kingdom (2850–2650 BC)”.</i>	2	-
4	Тема 4. The States of Mesopotamia. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “Social and economic changes in Middle Babylonian epoch”; “Conflicts between Babylon and Assyria”.</i>	2	-
5	Тема 5. The States of Asia Minor and the Eastern Mediterranean. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “Anatolia after the fall of the Hittite kingdom”. “Economic and social features of political system of the Hittite state”.</i>	2	-
6	Тема 6. Ancient India. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “The urban civilization of the</i>		

	Bronze Age in Northwest India is the Indus (Proto-Indian, Harappan, Dovedian)". "The hearts of the Indus civilization, cities Mohenjo-Daro and Harappa". "Alexander's Indian campaigns Macedonian in the IV c. BC and their influence on the development of the local economy and culture".	2	-
7	Тема 7. Ancient China. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням:</i> "Periodization of the history of ancient China according to the dynastic method"; "Discussions regarding the question of the creators of Chinese statehood". Есе на тему: "Peculiarities of the development of ancient Chinese culture: science, art, philosophy".	2	-
8	Тема 8. Видо-часові форми дієслів теперішнього часу, особливості вживання. Проста та подовжена форми теперішнього часу. <i>Активне вживання простого теперішнього часу під час доповіді за темою "The influence of the culture of Ancient Rome on contemporary culture".</i>	2	-
9	Тема 9. Видо-часові форми дієслів минулого часу (нарративні форми), особливості вживання. Проста та подовжена форми минулого часу. <i>Опис причин краху пізньої Римської імперії та її розпаду з вживанням простих та подовжених форм минулого часу.</i>	2	-
10	Тема 10. Видо-часові форми дієслів майбутнього часу. Проста та подовжена форми майбутнього часу. <i>Складання есе про майбутню професію з вживанням простих та подовжених форм майбутнього часу.</i>	2	-
II семестр			
11	Тема 11. Ancient (Helladic) era of Ancient Greece. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням:</i> "Greece in the geographical system of the Mediterranean". "The connection of Crete with other ancient cultures". Есе на тему: "Peculiarities of the development of Sparta in the VII – VI centuries BC".	3	13
12	Тема 12. Alexander of Macedon. The Age of Hellenism. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням:</i> "Socio-economic and political system of the kingdom of the Ptolemies"; "The deepening of the crisis in the economy and the aggravation of social contradictions in the Greek polis"; "The struggle for Greece between the Hellenistic dynasties".	3	13

13	Тема 13. Culture of Ancient Greece. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “The role of the Olympic Games in the life of the ancient Greek society”; “The main periods of cultural development of Ancient Greece”; “Aesthetic positions of the art of Ancient Greece”.</i>	3	13
14	Тема 14. Establishment of the Roman state. The struggle of Rome with Carthage for supremacy in the Western Mediterranean. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “The emergence and development of Carthage”; The territory, economy, society and political system of Carthage”; “Carthaginian expansion in Africa and the Western Mediterranean”.</i>	3	13
15	Тема 15. The Roman state in the II-I centuries BC. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “The nature of Sulla’s dictatorship and its significance in Roman history”; “Aggravation of class and social struggle in Roman society in the second half of the fifth century BC”.</i>	3	13
16	Тема 16. Political crisis and the fall of the Roman Republic. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “Aggravation of social struggle after the death of Sulla”; “Caesars’ agrarian reforms”.</i>	3	13
17	Тема 17. Rise and Fall of the Roman Empire. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “Great resettlement of peoples and role of the Goths and the Huns in it”; “Battle under Adrianople and its consequences”.</i>	3	13
18	Тема 18. Culture and life of the Ancient Rome. Early Christianity. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором студента) з подальшим обговоренням: “Early Christianity: social prerequisites for the emergence of a new monotheistic religion, reasons of its emergence, and ideological sources”; “The influence of Neoplatonism and Stoicism on the ideas of the early Christianity”; “World significance of the Roman literature”.</i>	3	13

19	Тема 19. Перфектні часи: форми та функції. Активний та пасивний стани Прийменники та прийменниково-іменні словосполучення, які конкретизують час дії // <i>Опис римських війн з вживанням прийменників та прийменниково-іменних словосполучень, які конкретизують час всіх військових дій.</i>	3	13
20	Тема 20. Безособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприслівник // <i>Опис причин Пунічних війн з використанням безособових форм дієслова.</i>	3	13
	РАЗОМ	50	130

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації).

Практичні: виконання завдань, підготовка і виступи з доповідями та презентаціями, обговорення доповідей.

11. Методи контролю

- Поточний контроль: усне опитування, оцінювання виконання індивідуальних самостійних завдань, оцінювання доповідей та презентацій.
- Підсумковий контроль: іспит.

Критерії оцінювання (іспит)

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Відмінно	Здобувач освіти	
	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх

	синтезу, аналізу; формувати висновки і узагальнення; вільно оперувати фактами та відомостями.	виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при с/р.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого під час формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого під час формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

12. Питання для підсумкового контролю *денна / заочна форми навчання*

1. The concept of anthropogenesis.
2. Hominoids: classification and early species.
3. Australopithecus: morphological features.
4. The problem of defining the boundaries between a man and an animal.
5. The Neanderthals: morphological type and main species.
6. Neolithic revolution.
7. The reasons for the emergence of agriculture and cattle breeding.
8. Formation of the first cities – centers of early civilizations (“urban revolution”).
9. The main prerequisites for the emergence of writing and civilization.
10. Classification of the source base of the history of Ancient Egypt.
11. Periodization of the history of Ancient Egypt.
12. Dynasties of Egyptian pharaohs.
13. Religion and mythology of ancient Egypt.
14. The problem of chronology and periodization of ancient Mesopotamian history.
15. Ancient Assyrian state.
16. Hammurabi’s military campaigns. Formation of the Old Babylonian kingdom.
17. Classification of the sources from the history of Asia Minor (Anatolia).
18. Formation of the Hittite kingdom.
19. Anatolia after the fall of the Hittite kingdom.
20. Phrygian and Lydian kingdoms.
21. Four periods of the history of ancient India: Indian, Vedic, Buddhist, classical.
22. Formation of early states in ancient India.
23. The system of ancient Indian states: monarchies and oligarchic states.
24. Indian campaigns of Alexander the Great in the IVth century BC and their influence on the development of the local economy and culture.
25. Archaeological researches on the territory of ancient China.
26. Periodization of the history of ancient China according to the dynastic method.
27. Ancient Chinese culture: science, art, philosophy. Religion of ancient China.
28. Periodization of ancient Greek history.
29. Cretan culture in the III-II millennia BC.
30. Mycenaean or Achaean culture.
31. “Iliad” and “Odyssey” as a historic source.
32. The emergence of the Spartan state and its earliest history.
33. The political system of Sparta.
34. The causes of the Greco-Persian wars.
35. Asia Minor Greeks’ uprising. The struggle between the Persians and the Greeks.
36. The first campaign of the Persians. Marathon battle.
37. Xerxes’ campaign. Battle of Salamis. Foreign policy of the Athenian state in the 70ies and 60s of the Vth century BC.
38. The socio-economic, political system of Macedonia in the Vth – early IVth cc BC.
39. Reforms of Philip II.
40. Macedonia’s struggle for the annexation of the Thracian lands. The historical significance of the campaigns of Alexander the Great.

41. Hellenism. Decline of Macedonia. Conquest of the Greek city-states by Rome.
42. The main periods of the development of the culture of Ancient Greece.
43. Pantheon of the Olympic gods.
44. Models of political systems in ancient Greece: monarchy, tyranny, democracy, oligarchy, ochlocracy, etc.
45. The role of the Olympic Games in the life of the ancient Greeks society
46. Development of ancient Greek philosophy: Pythagoras, Socrates, Plato, Aristotle.
47. Scientific knowledge of ancient Greece: mathematics, history and literature.
48. Periodization of the Roman history.
49. The Etruscans.
50. Etruscan culture and its influence on Italian tribes.
51. Archaeological data of the origin of Rome.
52. Struggle with the Gauls/Celts. Capture of Rome by the Gauls.
53. Wars with the Samnites.
54. The emergence and development of Carthage.
55. Economic, political and social consequences of the Punic wars.
56. The influence of the Roman conquests on the processes of social and economic development in Italy.
57. Reforms of Tiberius Gracchus.
58. Rome's aggressive foreign policy in Africa.
59. Military actions of the Roman army against the army of Mithridates in Greece.
60. Civil war, establishment of Sulla's dictatorship.

Зразок екзаменаційного білету.

1. Бесіда на одну з тем, що вивчалися протягом року (список тем додається) (30 б)
2. Зробить письмовий переклад, використовуючи словник (15 хв.) (10 б).
  - 1). Історія Стародавнього Риму – це, головним чином, історія воєн за владу та територіальну експансію.
  - 2). Війни завжди велися за захоплення (завоювання) інших країн та народів.
  - 3). Монархи в боротьбі за владу жорстоко пригнічували свої народи, грабували та поневоляли підкорені народи.
  - 4). З часом імперії впали, монархи були скинути.
  - 5). Коли правив Юлій Цезар?
  - 6). Після війни з Антонієм та Клеопатрою, Октавіан став єдиновладним правителем Риму.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі денна / заочна форми навчання

Поточний контроль										Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
1 семестр. Змістовий модуль № 1.							Змістовий модуль № 2.				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
2 семестр. Змістовий модуль № 1.								Змістовий модуль № 2			
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Присяжнюк О.Я., Коваль Н.О., Потапова І.М. Методичні вказівки до курсу «Іноземна мова (англійська)» для самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня “Бакалавр” I-II років навчання спеціальності 032 Історія та археологія. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 84 с.

15. Рекомендована література

Основна

1. Barlow James H., Wilson W. English Grammar Workbook: Simple Rules, Basic Exercises, and Various Activities to Help you Practice Correct Grammar and Improve your English Language Skills, 2020. 256 p.
2. Уманець А.В., Крук А.А. English for Students Majoring in History: навчальний посібник для студентів-істориків. Кам'янець-Подільський: ТОВ "Друкарня "Рута", 2015. 312 с.

Додаткова

1. Azar Betty S., Hagen Stacy A. Understanding and Using English Grammar. Pearson Education ESL; 5th edition. 2016. 512 p.
2. Murphy R. English Grammar in Use Book with Answers: A Self-Study Reference and Practice Book for Intermediate Learners of English Cambridge University Press. 5th edition. 2019. 390 p.
3. The History Book. Dorling Kindersley, 2016. 352 p.

16. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>
2. <https://www.historytoday.com>
3. <https://teachinghistory.org>
4. <https://www.futurelearn.com/subjects/history-courses/ancient-history>
5. <https://www.futurelearn.com/subjects/history-courses/archaeology>
6. https://www.tutorialspoint.com/general_knowledge/general_knowledge_world_history_timeline.htm#